

Valtuustoaloite eläinperäisten tuotteiden käytön puolittamiseksi julkisissa ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä

Pohjoismaisissa ravitsemussuosituksissa on entistä laajemmin tieteellisiä suosituksia ruoasta, joka on edullista sekä terveydelle että ympäristölle. Ravitsemussuosituksen mukainen ruokavalio sisältää runsaasti kasviksia, marjoja, hedelmiä, palkokasveja, perunaa ja täysjyväviljaa. Siihen kuuluu myös runsaasti kalaa, pähkinöitä ja siemeniä. Lisäksi ruokavalio sisältää kasviöljyjä ja kasviöljypohjaisia levitteitä ja kohtuullisesti rasvattomia tai vähärasvaisia maitovalmisteita sekä rajoitetummin lihaa.

Suomalaiset ravitsemussuositukset perustuvat laajaan tieteelliseen näyttöön. Ravitsemussuosituksissa on otettu huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset. Suositusten tavoitteena terveyden edistämisen lisäksi on ympäristön kannalta kestävät ruokavalinnat.

Helsingin yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että suomalaiset päiväkotilapset syövät yli viisi kertaa enemmän punaista lihaa kuin olisi terveydelle ja maapallon kantokyvyille hyväksi, kun vertailukohdaksi otetaan planetaarinen ruokavalio. Suomalaisista miehistä peräti neljä viidestä syö liikaa punaista lihaa suomalaisiin ravitsemussuosituksiin verrattuna. Korvaamalla eläinperäisiä tuotteita kotimaisilla kasviproteiinituotteilla edistetään myös kestävästä kotimaista ruoantuotantoa.

Espoo on sitoutunut olemaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Valtuuston 20.5.2024 hyväksymässä Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartassa on asetettu tavoitteeksi, että kasvisruoan menekki kasvaa (tällä hetkellä osuus on neljännes tilatusta kg-määrästä). Toimenpiteeksi on kirjattu punaisen lihan määrän vähentäminen korvaamalla sitä kasviproteiinilla ravitsemussuosituksien huomioiden. Lisäys voidaan toteuttaa joko lisäämällä kasvisruokien määrää tai korvaamalla osa liharuoan sisältämästä lihasta kasviproteiinilla.

Valtuustolle 9.12.2024 annetun vastauksen mukaan Espoo Catering Oy, joka tuottaa yli 85 % kaikista päiväkotij- ja kouluaterioista, vähensi punaisen lihan käyttöä vuoden 2023 aikana 21 % verrattuna edellisen vuoden käyttömäärään. Tällä hetkellä on menossa hybridireseptiikan kehittäminen, jossa osa lihasta korvataan kasviproteiinilla ja mahdollisuuksien mukaan käytetään kotimaisia kasviproteiinituotteita.

Määrällisen tavoitteen asettaminen eläinperäisten tuotteiden käytön vähentämiselle tukisi Espoon hiilineutraalius-tiekartan toimeenpanoa. Vastaavia aloitteita on tehty ympäristö- ja eläinoikeusjärjestöjen kampanjan myötä jo yli 35 kunnassa, ja ainakin Kouvolassa aloite on hyväksytty.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki asettaa tavoitteeksi eläinperäisten tuotteiden käytön puolittamisen julkisissa ruokapalveluissa vuoteen 2030 mennessä mahdollisuuksien mukaan kotimaisia kasviproteiineja hyödyntäen, ja tekee tarkemmat kustannuslaskelmat eri vaihtoehdoista tavoitteen saavuttamiseksi kansalliset ravitsemussuositukset huomioiden.

Espoossa 9.6.2025

Tiina Elo ja Henna Partanen

Nevanlinna Risto

Immonen Ella

Ahonen Emmi

Marttila Helena

Saita Maria

Salovaara Taru

Partanen Henna

Seppälä Peppi

Kerola Hannele

Sielo Susanna

Karimäki Johanna

Koponen Noora

Hukari Hanna

Löyttyniemi Meri

Cederlöf Karin

Saarentaus Elina

Kokko Elina

Nieminen Pinja

Laine Aino

Nurminen Minna

Keisteri-Sipilä Elli

Ali Habiba

Hopsu Inka

Laakso Ville

Rodriguez Elina

Kajava Henna

Nores Mia

Kurronen Sanna